

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/365/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204551
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212204551.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety W. v právnej veci žalobcu B., s.r.o., so sídlom Z., B. XX, R.: XX XXX 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou J. B., s.r.o. so sídlom Z., Q. 4, proti žalovanej M. republika - W. spravodlivosti SR, so sídlom Z., E. námestie XX, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 20. decembra 2013, č.k. 6C/182/2012-116 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 1.807,78 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 361,56 Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i § 103 a § 104 ods. 2 O.s.p. Žalobca uviedol, že ako oprávnený subjekt navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre vymoženie svojej pohľadávky voči povinnej V. B., ktorá mu vznikla zo zmluvy o úvere. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní od jej doručenia súdu. Exekučný súd rozhodol o žiadosti až dňa 24.02.2011, pričom konanie začalo dňa 10.11.2010. K rozhodnutiu o žiadosti tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol. Z vykonaného dokazovania zistil, že exekútor požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 14.01.2011. Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením zo dňa 31.01.2011, č.k 5Er/12/2011-10 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V danom prípade exekučný súd o žiadosti rozhodol bezodkladne, a to vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia (14.01.2011) do rozhodnutia súdu o zamietnutí tejto žiadosti (31.01.2011) nemožno v žiadnom prípade považovať za prieťahy v konaní, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu - právu, aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná a rozhodnutá. Znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhDr. W. M., PhD. súd prvého stupňa nepovažoval za dôkaz, ktorý by mal význam v prejednávanej veci. Konštatoval, že vo veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov pôsobiacich na exekučnom

súde, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prietáhoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejme všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov. Pre nedôvodnosť žaloby už v samotnom právnom základe uplatneného nároku, nebol dôvod o právnom základe uplatneného nároku rozhodovať medzitýmym rozsudkom. K opakovanému návrhu žalobcu na prerušenie konania, súd uviedol, že o rovnakom návrhu bolo už skôr v tomto konaní právoplatne rozhodnuté. Na rozdiel od predchádzajúceho návrhu však tentoraz súd nerozhodol samostatným uznesením a nepočkal s pojednávaním na právoplatnosť takéhoto rozhodnutia, a to práve z dôvodu, že o rovnakom návrhu na prerušenie konania bolo už v minulosti v tom istom konaní právoplatne rozhodnuté a podľa názoru tunajšieho súdu odvtedy nedošlo k žiadnej zmene, ktorá by odôvodňovala predpoklad, že by sa mohlo (na ktoromkoľvek stupni) rozhodnúť inak. Súd prvého stupňa dôvodil, že aj keď O.s.p. nemá výslovnú úpravu o opakovaní rovnakých návrhov na prerušenie konania, treba vychádzať zo všeobecných zásad civilného konania, najmä zo zásady účinnej a rýchlej ochrany práv účastníkov konania (§ 6 O.s.p.). Podľa jeho názoru, ak už raz bolo o procesnej otázke nastolenej účastníkom konania (v tomto prípade o návrhu na prerušenie konania) rozhodnuté, pričom súd zrušil prvé nariadené pojednávanie práve preto, aby vyčkal na právoplatnosť tohto rozhodnutia, v prípade podania ďalšieho návrhu s totožným znením nie je už potrebné čakať na právoplatnosť rozhodnutia o tomto návrhu a súd sa môže s daným procesným návrhom vysporiadať v konečnom rozhodnutí (v rozsudku, samozrejme s tým, že daný výrok rozsudku má účinky uznesenia). O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 151 ods. 2 O.s.p. a žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže si ich nevyčísliť a zo spisu jej žiadne nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti žalovanej a jej právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevhliadol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uviedol, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Čo sa týka konečného rozhodnutia vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť žalobcu o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovanej, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie

voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, keď žalobca žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný list. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti konaním dlžníka. Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov, na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navyše napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil svoje negatívne rozhodnutie rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami, ako v iných svojich rozhodnutiach. Nesúhlasil tiež s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, teda povinný. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Žalobca hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov. Sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je preto vnútorne rozporné a napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Uviedol, že sú irelevantné úvahy súdu o tom aké spôsoby judikovania pohľadávky si žalobca zvolil a tiež sú irelevantné úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Všetky a akékoľvek problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére žalobcu nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušené práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Žalovaná sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z týchto dôvodov:

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkaz k preukázaniu tvrdenia. Účastník má povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je viazaný každý účastník konania. Pokiaľ žalobca poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že ust. § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti účastníka konania skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie.

Odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa riadne vo svojom odôvodnení v rozsudku zaoberal z akého dôvodu pojednával napriek tej skutočnosti, že riadne predvolaní účastníci sa na pojednávanie nedostavili. Správne sa zaoberal z akého dôvodu pojednával napriek tej skutočnosti, že riadne predvolaní účastníci sa na pojednávanie nedostavili. Súd prvého stupňa sa riadne zaoberal vyhodnotením žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania a taktiež v uznesení, ktorým zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, riadne v odôvodnení uviedol z akých dôvodov tento návrh žalobcu zamietol.

V prejednávanej veci preto nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi vo veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí doručiť účastníkom tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú, dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže plniť účastník od začiatku konania v návrh na začatie konania, vo vyjadrení k nemu mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Žalobca v množstve svojich podaní na súdoch tvrdí, že súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom, avšak ako bolo vyššie konštatované, v danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín, žalobca bol riadne a včas predvolaný, nedostavil sa, a preto sa súd prvého stupňa na pojednávaní oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda súd prvého stupňa na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované žalobcom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, takýmto postupom súdu prvého stupňa nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti, princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvého stupňa preto v prejednávanej veci dodržal zásadu priamosti, ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen Ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov. Postupom súdu prvého stupňa preto nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávaných dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania.

Pokiaľ žalobca spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval. Odvolací súd v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď. napr. uznesenie NS SR, sp. zn. 3Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia žalobcu svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovaného za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

V predmetnej veci bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, a to s poukazom na jeho skutkové tvrdenia, uvedené v návrhu, ako aj s poukazom na neunesenie dôkazného bremena na strane žalobcu v danej veci.

Preto krajský súd ako súd odvolací v konečnom dôsledku rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, pričom zároveň dodáva, že pokiaľ sa žalobca vo svojom odvolaní dovoláva ústavnej sťažnosti, ktorú podal na postup krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou

iných krajských súdov, tieto sťažnosti ako vyplýva z ustálenej praxe boli ústavným súdom zamietnuté a preto ani táto námietka o rozhodovaní veci vylúčeným sudcom zo strany žalobcu dôvodná nie je.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnej žalovanej v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko táto si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.